

DECIZIE

15 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul: Valeriu Doagă

Judecătorii: Tamara Chișca-Doneva, Ala Cobăneanu,
Nicolae Craiu, Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de către Societatea pe acțiuni „Plovdiv”,
în pricina civilă la cererea lichidatorului Societății cu răspundere limitată
„Rom-Com-Cereal” în proces de insolabilitate, Anatolie Nacu, împotriva
Societății pe acțiuni „Plovdiv” privind validarea popririi și încasarea datoriei în
mărime de 6.500.000 lei,

împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2016, prin care
cererea de validare a popririi a fost admisă,

c o n s t a t ă:

La 30 mai 2015, lichidatorul SRL „Rom-Com-Cereal”, Anatolie Nacu a
înaintat o cerere prin care a solicitat validarea popririi cu încasarea de la terțul
poprit SA „Plovdiv” în folosul SRL „Rom-Com-Cereal” (în proces de
insolabilitate) a datoriei în mărime de 6.500.000 lei.

În motivarea cererii de validare a popririi lichidatorul Anatolie Nacu a
indicat că în rezultatul analizei activității economico-contabile a debitorului s-a
stabilit, că au fost investite sume enorme în reparația, reconstrucția și înverzirea
spațiilor închiriate de la SA „Plovdiv”, în rezultatul derulării contractului de
locațiune din 14 aprilie 2011.

Comunică că, cheltuielile pentru lucrările de reparație și amenajare, urmau
să fie recuperate din contul plății chiriei, clauză stipulată în p.5.1 din contract.

Menționează că, la 31 martie 2016, terțului poprit i-a fost expediată somația
nr. 19, care nu au dorit să o recepționeze. Somația a fost transmisă repetat,
solicitându-se plata sumei de 6 500 000 lei, dar nu a fost recepționată. La data de
12 mai 2016, prin intermediul executorului judecătoresc a fost înmănată somația
nr. 25, cu acordarea termenului de achitare până la 17 mai 2016, în termenul
propus suma nu a fost restituită.

La caz, explică că, datoria pretinsă s-a format în baza contractului de
antrepriză nr. 1 din 19 aprilie 2011 cu Burlacu Igor. Contractul este semnat în
numele SRL „Rom-Com-Cereal” de către Ursu Eudochia în baza procurii
nr.01/07/11 din 09 ianuarie 2011. În baza acestui contract a fost confecționată
mobilă, pentru care s-a achitat suma de 231 000 lei. În temeiul contractului de
antrepriză cu „Black Smith” SRL din 01 iunie 2011 a fost confecționată balustrada
pentru restaurant, fiind achitată suma de 13 000 euro (13 000 euro x 16,0176 = 208
228,8 lei). Prin contractul nr. 15 din 04 iulie 2011 încheiat cu „Led Teh” SRL s-au

procurat componente pentru iluminarea sălii de vis în sumă de 107 774 lei, iar prin contractul nr. 12-CC, încheiat cu „Uniteh Plus” SRL privind instalarea și punerea în funcțiune a sistemului de securitate video s-a achitat suma de 15 515 euro (15 500 euro x 16,0176 = 248 513,064 lei).

Mai indică că, în baza contractului f/n din 12 decembrie 2011, încheiat cu SRL „Speranța PF-COM” s-au procurat și achitat perdele în sumă de 326 000 lei. În baza contractului nr. PT156 din 08 iulie 2011 încheiat cu „Supraten” SA, s-a achitat suma de 763 741,02 lei, confirmat prin actul de verificare din 30 decembrie 2011. Prin contractul nr. 20 din 09 august 2011 cu SRL „Ecolemn Lux” SRL, au fost achiziționate elemente decorative din lemn în sumă de 2 100 euro (2 100 euro x 16,0176 = 33 632,96 lei). Factura fiscală nr. FV3608731 din 12 martie 2012, confirmă procurarea materialelor de construcție în sumă de 63 000 lei, iar comanda nr. F03 din 09 iunie 2011 către „Dialtex & CO” SRL, suma de 7 983,05 euro (127 869,3 lei) pentru montarea frezei decorative.

De asemenea relatează că, s-a cheltuit suma de 766 000 lei pentru achiziționarea meselor și scaunelor mari și mici, fapt confirmat prin actul de achiziție pentru decorarea încăperilor, a fost încheiat contract prestări servicii din 22 februarie 2011 cu Ivanov A.S., fiind achitată sumă de 153 705 euro (2 536 132,5 lei). Pentru lucrările de finisare s-a achitat suma de 382 121 lei, în baza contractului de prestări servicii cu Donici Lion, iar în baza contractului cu Rotaru Valeriu, pentru lucrări de decorare a coloanelor prin vopsire și lipirea elementelor s-a achitat suma de 40 000 euro (660 000 lei). Lui Murea Maria, i-a fost achitată suma de 109 000 lei pentru executarea lucrărilor de tencuire, vopsire a tavanelor și pereților, instalarea teracotei etc.

Prin urmare, solicită lichidatorul SRL „Rom-Com-Cereal”, Anatolie Nacu, validarea popririi în sumă de 6.500.000 lei și încasarea de la terțul poprit SA „Plovdiv” în beneficiul debitorului SRL „Rom-Com-Cereal” în proces de insolabilitate a datoriei în sumă de 6.500.000 lei.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2016 a fost admisă cererea de validare a popririi. A fost validată poprirea și a fost încasat de la SA „Plovdiv” în beneficiul SRL „Rom-Com-Cereal” în proces de insolabilitate, datoria în mărime de 6.500.000 lei.

La 03 ianuarie 2017, 18 ianuarie 2017 și 20 februarie 2017, SA „Plovdiv” a declarat recurs împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2015, cerând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă ca tardivă cererea de validare a popririi înaintată de lichidatorul SRL „Rom-Com-Cereal” împotriva SA „Plovdiv” în sumă de 6.500.000 lei cu desființarea popririi.

Recurentul, SA „Plovdiv” în motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu hotărârea instanței de insolabilitate, o consideră neîntemeiată și emisă pe aprecierea probelor nepertinente, neveridice și neadmisibile, cu omiterea termenului de prescripție.

Mai indică că instanța de insolabilitate a examinat superficial materialele cauzei și a interpretat eronat legea.

Consideră cerințele lichidatorului absolut neîntemeiate, ilegale și tardive.

Conform precontractului de locațiune a terasei în litigiu din 14 aprilie 2011, recurentul a promis intimatului încheierea pe viitor a contractului de locațiune.

Indică faptul că contractul din 14 aprilie 2011 era un precontract, unde nu a fost indicat nici prețul de locațiune.

Conform pct. 4.1 a precontractului din 14 aprilie 2011, transmiterea obiectului în locațiune se face de reprezentanții părților prin act de primire-predare, act care nu a fost încheiat conform precontractului dat.

La data de 01 mai 2011 a fost încheiat contractul de locațiune a terasei din bd. Moscovei 6, mun. Chișinău (f.d. 103-106). Contractul dat a început a produce efecte juridice odată cu transmiterea bunurilor, fapt confirmat și de lichidator prin anexarea actului de primire –predare nr. 21 a bunurilor conform contractului de locațiune din 01 mai 2011.

La data de 01 iulie 2011 între aceleași părți a fost încheiat și contract de locațiune a restaurantului „Plovdiv” în aceeași zi fiind transmise și bunurile.

Până în luna noiembrie 2012, SRL „Rom-Com-Cereal” și-a exercitat activitatea, folosind bunurile locate, acumulând datorii și ignorând somația de reziliere a contractelor de locațiune din 01 mai 2011 și 01 iulie 2011 și din data de 08 februarie 2012 (f.d. 81-82).

De pe urma acestor contracte, SRL „Rom-Com-Cereal” a acumulat în luna octombrie 2011 datorie față de SA „Plovdiv” în mărime de 1 985 560 lei și penalitate în sumă de 925750 lei. Conform Judecătoriei sect. Rîșcani, mun. Chișinău nr. 2e-205/11 din 27 iulie 2012 a fost încasată această datorie (f.d. 107-108). În acțiunea dată intimatul nu a înaintat nici o cerere reconvențională și nici o pretenție aparte privind pretinsele datorii.

Necătfînd la circumstanțele expuse, numai la 21 martie 2013 intimatul SRL „Rom-Com-Cereal” a expediat în adresa SA „Plovdiv” cererea prealabilă privind achitarea datoriei în mărime de 6.500.000 lei (f.d.90), recepționată de recurent la 25 martie 2011 (f.d. 91).

Menționează că de la data formării pretinselor datorii și expedierea pretenției a trecut 3 ani și două luni, însă lichidatorul SRL „Rom-Com-Cereal” odată cu adresarea în judecată cu cerere de validare a popririi nu a solicitat repunerea în termen în conformitate cu art. 116 alin. (1) CPC.

Necătfînd la toate, ignorând cerințele SA „Plovdiv” de a respinge acțiunea ca fiind tardivă, instanța de insolabilitate a admis acțiunea ilegal.

Mai consideră că, cererea de validare a popririi este neîntemeiată și ilegală, deoarece actele prezentate de intimat le consideră falsificate și nu corespund legislației în vigoare. Astfel contractele de antrepriză nu demonstrează faptul că lucrările au fost efectuate anume pe imobilele care aparțin cu drept de proprietate SA „Plovdiv”. Precum și nu există dovada achitării acestor servicii și nici acte de primire-predare recepționare a lucrărilor/serviciilor. Consideră că aceste contracte au fost efectuate cu scopul de îmbogățire fără just temei din contul SA „Plovdiv” și ca răzbunare pentru rezilierea contractelor de locațiune.

Consideră drept fictive contractele, deoarece beneficiarul și persoana care a semnat contractul este o persoană fizică - Ursu Eudochia, dar nu intimatul sau recurentul. Plus la toate, contractul de antrepriză nr. 01/06/11 este din 01 iunie 2011, iar contractul de locațiune a restaurantului „Plovdiv” este încheiat și transmis la 01 iulie 2011. Lipsește actul de primire-predare și dovada achitării serviciilor, și nici locul instalării și descărcării acestor bunuri nu este indicat.

Mai mult decât atât, pretinsele contracte de antrepriză sunt încheiate până la încheierea contractelor de locațiune, ceea ce demonstrează faptul că nu au fost lucrările prestate pe teritoriul SA „Plovdiv”. Aceste acte demonstrează faptul că Ursu Evdochia și familia sa au recepționat lucrări/servicii și mărfuri/bunuri pentru sine dar nu pentru SA „Plovdiv”.

Mai indică că intimatul a anexat calculele formării datoriei recurentului față de intimat, care nu corespund realității și sunt fictive. Iar, conform pct. 6 al calculelor anexate de intimat SA „Plovdiv” chipurile că este dator intimatului cu suma de 763741,02 lei pentru bunurile procurate de la SA „Supraten”. Acest fapt se contrazice prin scrisorile de la f.d. 50, 54-59, 61, 76-77, 81, 82, 86, care demonstrează faptul că SA „Plovdiv” a achita materialele de construcție, dar nu intimatul.

La 20 februarie 2017, lichidatorul SC „Rom-Com-Cereal” SRL, în proces de lichidare, Anatolii Nacu, a depus referință prin care a solicitat respingerea recursului și menținerea hotărârii contestate.

Conform art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Din materialele dosarului rezultă că hotărârea instanței de insolvență este emisă la 21 decembrie 2016, iar cererea de recurs a fost depusă de SA „Plovdiv” la 03 ianuarie 2017, prin urmare Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SA „Plovdiv” este depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de SRL „Rom-Com-Cereal” întemeiat și care urmează a fi admis, casată hotărârea Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2016 și emisă o nouă hotărâre de respingere a cererii de validare a popririi ca tardivă cu desființarea popririi.

Conform art. 445 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Din materialele dosarului se constată că prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2013, a fost constatată insolvența și dispusă intentarea procedurii simplificate a falimentului față de debitorul SRL „Rom-Com-Cereal”, în procedura de faliment, în calitate de lichidator fiind numit ÎI „Nacu Anatolie”, deținător al certificatului de instruire profesională nr. 6 din 02 februarie 2008.

Tot materialul probator atestă că în urma examinării documentelor activității economice și a documentelor de evidență contabilă a debitorului, lichidatorul SA „Rom-Com-Cereal”, Anatolii Nacu a constatat că între SRL „Rom-Com-Cereal” și SRL „Plovdiv” au fost stabilite raporturi juridice în baza contractului din 14 aprilie 2011 și că SRL „Rom-Com-Cereal” a efectuat lucrări de reparație și amenajare, cheltuieli care urmau să fie recuperate din contul plății chiriei, clauză stipulată în pct. 5.1 din contract.

Astfel, lichidatorul Anatolie Nacu a somat terțul poprit, SA „Plovdiv”, în vederea înființării popririi și i-a acordat termen de 5 zile de la data comunicării popririi pentru achitarea la contul de acumulare a lichidatorului suma datorată.

La 30 mai 2016, lichidatorul Anatolie Nacu s-a adresat în instanța de judecată cu cererea de validare a popririi față de terțul poprit SA „Plovdiv”.

Instanța de insolvabilitate a emis hotărârea respectivă.

Conform art. 126 alin. (1), (2), (5) și (9) al Legii insolvabilității, sînt supuse urmării silite prin poprire mijloacele bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, titlurile de valoare, alte bunuri mobile corporale care sînt datorate debitorului ori sînt deținute în numele său de un terț sau pe care acesta din urma i le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente. De asemenea, pot fi poprite bunurile mobile corporale ale debitorului deținute de un terț în numele lui și creanța cu termen ori sub condiție. În acest caz, poprirea nu va putea fi executată decît după ajungerea la termen ori de la data îndeplinirii condiției.

Poprirea se înființează prin somație a administratorului insolvabilității/lichidatorului și se comunică terțului menționat la alin.(1) împreună cu o copie certificată de pe hotărârea de intentare a procedurii de insolvabilitate/faliment asupra debitorului.

În termen de 5 zile de la comunicarea popririi, iar în cazul sumelor de bani datorate în viitor – de la scadența acestora, terțul poprit este obligat să plătească direct pe conturile de acumulare indicate de administratorul insolvabilității/lichidator ori să consemneze suma de bani, dacă creanța poprită este exigibilă, sau, după caz, să indisponibilizeze bunurile mobile corporale poprite și să trimită dovada către administratorul insolvabilității/lichidator pentru a fi preluate.

Dacă terțul poprit nu își îndeplinește obligațiile ce îi revin pentru efectuarea popririi, administratorul insolvabilității/lichidatorul, în cel mult o lună de la data la care terțul poprit trebuia să consemneze ori să plătească suma datorată, poate sesiza instanța de insolvabilitate în vederea validării popririi.

În contextul normei, Colegiul reține că lichidatorul Anatolie Nacu a somat terțul poprit, SA „Plovdiv” în vederea înființării popririi, cu acordarea termenului de 5 zile de la data comunicării popririi pentru achitarea la contul de acumulare a lichidatorului suma datorată. Ultima somație expediată în adresa terțului poprit datează cu 12 mai 2016, pe care au refuzat să o primească.

Cumulând cele relatate, Colegiul apreciază că lichidatorul Anatolie Nacu a respectat termenul de adresare în instanță prevăzut de art. 126 din Legea insolvabilității.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție sesizează că SA „Plovdiv”, în cadrul procesului de judecată, atît în instanța de insolvabilitate, cît și în cererea de recurs invocă că la înaintarea cererii de validare a popririi a fost încălcat termenul de prescripție prevăzut de art. 267 alin. (1) Codul civil.

Instanța de recurs relevă că instanța de insolvabilitate greșit a considerat cererea de validare a popririi depusă, inclusiv, în termenul stabilit de norma Codului civil.

Instanța de insolvență a apreciat că hotărârea Curții de Apel Chișinău, prin care a fost constatată insolvența și s-a dispus intentarea procedurii simplificată a falimentului față de debitorul SRL „Rom-Com-Cereal” cu desemnarea în calitate de lichidator ÎI „Nacu Anatolie” a fost pronunțată la 23 decembrie 2013, și prin urmare termenul de prescripție începe a curge de la această dată, iar acțiunea de validare a popririi a fost depusă la 30 mai 2016, adică în interiorul termenului legal.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție apreciază critic alegațiile instanței de insolvență din următoarele considerentele.

Cum reiese din materialele dosarului, și anume din cererea prealabilă din 21 martie 2013, SRL „Rom-Com-Cereal” a solicitat de la SA „Plovdiv” achitarea datoriei în sumă de 6.500.000 lei în termen de 7 zile calendaristice din momentul recepționării acestei cereri, în caz contrar, își rezervă dreptul de a acționa în judecată pentru recuperarea datoriei suportate în legătură cu efectuarea reparației capitale a bunului imobil de pe str. bd. Moscovei, 6 (f.d. 90).

Mai mult, tot din materialele dosarului reiese că prin hotărârea Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 27 iulie 2012 a fost încasat de la SC „Rom-Com-Cereal” SRL în beneficiul SA „Plovdiv” datoria la plata chiriei formată pe perioada 01 mai 2011 - la 27 iulie 2012 în sumă de 1.985.560 lei ca datorie pentru chirie și serviciile comunale, precum și penalitatea în sumă de 925.750 lei. Prin urmare, la acel moment, careva pretenții față de SA „Plovdiv” referitor la pretinsele datorii pentru reparație (efectuate în perioada 2011-2012) de către SC „Rom-Com-Cereal” SRL nu au fost înaintate, chiar dacă susține că cheltuielile pentru reparație urmau să fie din contul sumei de chirie a spațiului închiriat.

Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, în vigoare din 14 martie 2013, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

În context, conform art. 272 alin. (1) Codul civil, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

Conform art. 267 alin. (1) Codul civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Coroborând faptele constatate și prevederile normelor precitate, dreptul SRL „Rom-Com-Cereal” de a solicita de la SA „Plovdiv” achitarea sumei de 6.500.000 pentru recuperarea datoriei suportate în legătură cu efectuarea reparației capitale a bunului imobil de pe bd. Moscovei, 6 a început să curgă de la 27 iulie 2012 data emiterii hotărârii Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău de încasare a datoriei pentru chirie, cât și de la 21 martie 2013, data prezentării somației, termenul prevăzut la art. 267 alin. (1) Codul civil, fiind scadent la 3 ani de la data apariției dreptului. Pe când lichidatorul SRL „Rom-Com-Cereal” a depus în instanța de judecată cerere de validare a popririi la 30 mai 2016, adică cu omiterea termenului de prescripție extinctivă și fără a solicita repunerea în termen a acțiunii.

Instanța de recurs mai reține că, de la 27 iulie 2012, data emiterii hotărârii Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău, de încasare a datoriei de chirie și a serviciilor

comunale, cât și de la înaintarea cererii prealabile de încasare a datoriei din 21 martie 2013 și până la somarea terțului poprit în vederea înființării popririi, la data de 31 martie 2016 și 12 mai 2016, SRL „Rom-Com-Cereal” nu a întreprins nici o acțiune pentru restituirea datoriei suportate în legătură cu efectuarea reparației a bunului imobil de pe str. Moscovei, 6, în sumă de 6.500.000 lei.

Or, în conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele, care din motive întemeiate au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură, pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probe ce demonstrează faptul imposibilității îndeplinirii actului.

Această prevedere se încadrează în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului unde s-a reiterat, că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauza Van Ham vs Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Având în vedere circumstanțele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că hotărârea instanței de insolvență este ilegală și neîntemeiată, motiv pentru care admite recursul declarat de SA „Plovdiv” ca întemeiat, casează hotărârea instanței de insolvență și emite o nouă hotărâre prin care se respinge cererea de validare a popririi ca tardivă cu desființarea popririi înființată de SRL „Rom-Com-Cereal” față de SA „Plovdiv” în mărime de 6.500.000 lei.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Societatea pe acțiuni „Plovdiv”.

Se casează hotărârea Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2016, în pricina civilă la cererea lichidatorului Societății cu răspundere limitată „Rom-Com-Cereal” în proces de insolvență, Anatolie Nacu, împotriva Societății pe acțiuni „Plovdiv” privind validarea popririi și încasarea datoriei în mărime de 6.500.000 lei, cu emiterea unei noi hotărâri prin care:

Se respinge cererea lichidatorului Societății cu răspundere limitată „Rom-Com-Cereal” în proces de insolvență, Anatolie Nacu, împotriva Societății pe acțiuni „Plovdiv” privind validarea popririi și încasarea datoriei în mărime de 6.500.000 lei ca fiind tardivă.

Se desființează poprirea înființată de Societatea cu răspundere limitată „Rom-Com-Cereal” în proces de insolvență față de Societatea pe acțiuni „Plovdiv” în mărime de 6.500.000 lei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ala Cobăneanu

Nicolae Craiu
Iurie Bejenaru